

**VIIMSI RAAMATUKOGU
2023. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sissejuhatus

Tabel 1

Valla/linna nimi	Elanike arv (01.12.22)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv	Kokku
Viimsi	22 468	1	3	0	4

Üldkasutatavate raamatukogude arv: Viimsi Raamatukogul, kes tegutseb vallaraamatukoguna ja on kantud riigi ja kohaliku omavalitsuste asutuste registrisse on 3 harukogu: Prangli, Randvere ja Püüsi.

1.Põhilised tegevussuunad

Aruandeaastal oli Viimsi Raamatukogu peamised tegevussuunad:

- raamatukogu kujundamine multifunktsionaalseks kultuuri-ja hariduskeskuseks, mis katab peamised kogukonnakeskuse funktsioonid, sh kultuurilised, hariduslikud, sotsiaalsed (sündmuste korraldamine koostöös valla erinevate asutuste ja organisatsioonidega);
- tähelepanu keskpunktis oli laste- ja noorte lugemisharjumuste arendamine mitmesuguste tegevuste ja sündmuste abil;
- uute huviringide ja õpitubade jt ühistegevuste arendamine;
- Prangli harukogu ruumiprobleemi lahendamiseks külaseltsimaja projekteerimise protsessi algatamine.

2023.aasta oli Viimsi Raamatukogule taas edukas; kasvasid kõik lugejateeninduse näitavud - uusi raamatukogu kasutajaid registreeriti 1 729 (2023.a. 19 224 kasutajat), külastuste arv kasvas 29 365 võrra (2023.a. 225 841 külastust) ja laenutuste arv 7 406 võrra (kokku 2023.a. 195 258 laenutust). Kahjuks, laste laenutuste arv vähenes 6 442 võrra (2023.a. 18 242 laste laenutust)

Lugejateeninduse sujuvat korraldamist toetasid tõhusalt RFID-põhine lugejate iseteenindusautomaat kui ka teenindussaal asuv kui ka tagastusautomaat.

Vallaraamatukogus eksponeeriti enam kui 60 erinevat näitust, nagu Olga Märt Rudolf ja Priit Pärna, Siiri Sisaski, Aleksei Kornilovi, jpt isikunäitusi. Jätkus tulemuslik koostöö Eesti Roerichi Seltsi, Ungari Kultuuri Instituudi, Nahakunstnike Liidu, Eesti Rahvusraamatukogu, Tuletõrjemuuseumi ja Tervishoiumuuseumiga ja paljude teistega, kelle näitused rikastasid viimsilaste kultuuripilti.

Erinevaid suulisi sündmuseid korraldati 115, millel osales 3 891 inimest. Kohtuti Rein Veidemanni, Mudlumi, Jaak Jõerüüdi, Pille-Riin Purje, Maarja Unduski, Hendrik Relve, Heli Künnapase, Viivi Luige jpt.

Populaarsed olid Tiina Parki reisiõhtud ja Eve Esteri filmiklubi üritused, kui ühiselt vaadati aastate taguseid kultuurfilme ja kohtuti Arvo Valtoni, Peeter Simmi, Jüri Tuuliku jt.

Lastele korraldati XII suvelugemine ja mitmeid erinevaid kirjanikega kohtumisi ja tegevustube, millest eriliseks kujunes kogukonna nii laste kui täiskasvanute ühistööna valminud jõuluküla majade valmistamine ja näitus.

Raamatukogus toimusid regulaarselt vallavolikogu, vallavalitsuse jt asutuste ning ühenduste nõupidamised ja mitmesugused koolitused. Viimsi Raamatukogu on kujunenud realselt

multifunktsionaalseks kogukonnakeskuseks, kes täidab viimsilaste jaoks nii kultuurilisi, hariduslikke kui sotsiaalseid funktsioone.

Rahvaraamatukogude arendusprojektist (kiirend) eraldati 8 500 €, mis kattis osaliselt Prangli külaseltsimajja projekteeritava Prangli harukogu kulu. Kogu hoone projekteerimise kulu on kokku 33 216 € ja kulu kajastub Viimsi valla haridusekulu real. Lähiaastatel alustatakse külaseltsimajja ehitusega, kuhu Prangli kogukond saab ka kaasaegsed raamatukoguruumid. Liikumis- ja sauna-aasta äramärgimiseks eksponeeriti nii vallaraamatukogus kui harukogudes näitustel ja väljapanekutel vastavateemalisi raamatuid.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

Viimsi valla raamatukoguvõrgus ja raamatukogude lahtiolekuaegades muudatusi ei tehtud; raamatukogud olid avatud vastavalt kinnitatud lahtiolekuaegadele.

Raamatukogu nõukogu kogunes möödunud aastal kaks korda ning arutas raamatukogu 2022. aasta tegevuse aruannet ja 2023.aasta plaane ning 2024.aasta eelarve projekti.

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.22 €	Seisuga 31.12.23 €	Muutus %
Eelarve kokku	1112.164	1114.204	+ 0,18 %
sh keskraamatukogu	1112.164	1114.204	+ 0,18 %
Personalikulu	335.803	369.595	+ 10,06 %
Komplekteerimiskulu	80.000	83.239	+ 4,05 %
sh KOV-lt	49.316	50.000	+ 1,39%
sh riigilt	30.684	33.239	+ 8,33%
sh keskraamatukogu	67.000	71.239	+ 6,33 %
sh KOV-lt	36.316	38.000	+ 4,64 %
sh riigilt	30.684	33.239	+ 8,33%
Infotehnoloogiakulu	28.000	21.400	-23,57%

Vallaraamatukogu eelarve kasvas 2023. aastal 0,18%, millest olulisim oli töötasu keskmine kasv 10% ja kogude regulaarseks täiendamiseks vajalike teavikute soetamisrahade kasv 4%. Infotehnoloogiakulud vähenesid 24%, kuna olulisemad IT ostud tehti raamatukogu uute ruumide ehitamise aastatel 2019 - 2020. Küll aga on 2024.aastal vajalik hankida vähemalt 6 uut arvutit lugejatele ja raamatukogutöötajatele.

2.2 Projektid

Kultuuriministeriumi rahvaraamatukogude arendusprojektist (kiirend) eraldati Viimsi vallale 8 500 €, mis kattis osaliselt Prangli külaseltsimajja kavandatava Prangli harukogu projekteerimiskulu. Külaseltsimajja projekteerimise kulu kokku oli 33 216 €, mis kajastub Viimsi valla eelarve haridusekulu real.

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Projekt „Prangli külaseltsimajja raamatukogu projekteerimine“ Kultuuriministeeriumi rahvaraamatukogude arendusprojektist (kiirend)	2023	8 500,00	33 216,00

2.3 Personali koosseis, juhtimine ja areng

2023. aasta 31. detsembri seisuga oli koosseisus 13 raamatukogutöötajat. Aasta alguses koondati seoses lugejate iseteeninduse rakendamisega üks raamatukoguhoidja ametikoht. 2023. aasta alguses asus tööle 0,5 koormusega Elise Rand, kes tegeleb sotsiaalmeedia teavitustega. Kasvas osakoormusega töötajate arv, keda on praegu 12. Mitmesugustel põhjustel on töötajad hakanud üha enam eelistama tööd osakoormusega.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Vallaraamatukogus õpetati küllastajatele 3D printeri, märgipressi, kilelõikuri ja termopressi kasutamist. Muusika- ja videostuudiote esmakordsed küllastajad läbisid seal olevate seadmete ja muusikariistade kasutamise kohustusliku koolituse.

Kõik Viimsi valla raamatukogud korraldasid arvukaid raamatukogu kasutamise teemalisi koolitusi valla lasteaialastele ja kooliõpilastele. Kokku toimus 33 rühmakoolitust, 69 tundi, 327 osalejale. Individuaalkoolitusi toimus 89 ja enamgi nii arvuti kasutamise kui ka raamatukogu teavikuid tutvustavaid.

Raamatukogutöötajad osalesid peamiselt Lastekirjanduse Keskuse ja Rahvusraamatukogu koolitustel, aga ka Haapsalu Muinasjutukonverentsil "Lood lükkavad liikuma", Cricuti koolitusel Teeme Teistmoodi poes, "Lugemisisu" stardikoolitusel, lugemiskoera koolitusel, seminaril "Laps kirjanduses 11: Raamatukogu toob kokku", Tallinna Strateegiakeskuses "Esmaabi väljaõppe koolitusel", veebikoolitusel "Õpi koos Google'ga" "Canva võimalused - kuidas ise atraktiivselt turundusmaterjali luua", Veebikoolitusel "Õpi koos Google'ga" "Videoturundus: strateegiast teostuseni" jpt.

Vallaraamatukogu kaks töötajat osalesid Harju Maakonnaraamatukogu kohtumispäeval, mil külastati ka Lääne-Harju valla raamatukogusid ning kolm töötajat Eesti raamatukoguhoidjate XII kongressil "Raamatukogu on tulevik", mis toimus 18.–19. mail 2023 Viimsi Artiumis.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Viimsi raamatukogu direktor esines ettekandega teemal „Viimsi Raamatukogu kui kogukonnakeskus“ Rahvusraamatukogu kutsekoolituse ning Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu kongressil osalejatele. Lisaks esines ta 7 korral sama ettekandega kolleegidele Eesti teistest raamatukogudest, aga ka Soomest, Mehhikost, Moldovast, Kõrgostanist jt.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Valla raamatukogutöötajatel on erialane kõrgharidus või läbitud kutseõppe kursused.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Viimsi Vallavalitsus tunnustas tänukirjaga vanemraamatukoguhoidja Liivi Tuulingut ja kultuuri- ja huvijuht Sune Teemaa-Reinpõldu ning Prangli harukogu raamatukoguhoidjat Astra Piirisaart 40. tööjuubeli puhul.

2.5. Raamatukogu haldusjuhtimine

Vallaraamatukogus teostati raamatukogu suure külastatavuse tõttu tekkinud mööbli pisiremonte, muus osas remondivajadus puudus, kuna ruumid on olnud kasutusel ainult neli aastat.

Peamine tähelepanu oli pööratud Prangli harukogu ruumiprobleemi lahendamisele.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Puudega inimestele on juurdepääs raamatukoguruumidesse tagatud vallaraamatukogus, Püüsi ning Randvere harukogudes. Prangli harukogus, mis asub teisel korrusel, praegu kahjuks mitte.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kuna lugejad kasutavad raamatukogus üha vähem lauaarvuteid ning eelistavad sellele oma isiklikke sülearvuteid, siis vähendasime oluliselt lugejaarvutite arvu ja nüüd on nende kasutada vaid 4 arvutit. Ühtlasi vahetati uute vastu välja kolm letiarvutit.

Vallaraamatukogu ruumides on ülikiire Wifi lahendus kuni 500 Mbit/s. Kasutusel on tarkvara Office 365, mis võimaldab rakendada rühma- ja tegevustubade (muusikastudio, video- ja helisalvestusstudio) registreerimissüsteemi jpm.

Kasutajate vähesuse tõttu loobusime 2. korruse teenindussaalil Overall Eesti AS mustvalge printeri teenusest ja nüüdsest on võimalik kasutada PRINT IN CITY pilveprindi teenust vaid teenindussaali 1. korrusel.

Rõõmustab, et möödunud aastal jõudis lõpule 2021.aastal RFID UHF-i tehnoloogiale tugineva lugejate iseteenindussüsteemi rakendamine. Nüüd on lisaks laenutus- ja sisemisele tagastusautomaadile olemas ka õues tagastusautomaat, kuhu saab teavikuid tagastada ööpäevaringselt. Viimsi Raamatukogu on tänaseks Eestis ilmselt ainus rahvaraamatukogu, kus lugejate iseteenindusautomaadid (nii laenutamiseks kui tagastamiseks) on rakendatud täies mahus. Nii nagu muudes valdkondades on külastajate arv, kes eelistavad iseteenindamist kasvamas.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

2023. aastal kasvasid vallaraamatukogude kogud 4 017 eksemplari võrra, millest vallaraamatukogusse lisandus 3 049 eksemplari. Võrreldes 2022. aastaga vähenes kogude kasv veidi üle 20%. Samas hangiti kogudesse praktiliselt kõik lugejate poolt soovitu.

Annetuste osakaal kogude täiendamisel vähenes 31 %. Kogude täiendamise seisukohalt on olulisem uue, ilmunud kirjanduse ostmine, kui vanema kirjanduse eksemplaarsuse kasvatamine. Harukogude kogud täienesid 2023. aastal 699 eksemplari võrra. Valla raamatukoguteeninduse terviku seisukohalt on oluline, et ammendav kogu oleks olemas vallaraamatukogus, kust vajadusel on harukogudel võimalik oma lugejatele laenata.

Kuna Viimsi elanikkond on paljurahvuseline, siis jätkuvalt pöörati vallaraamatukogus suuremat tähelepanu võõrkeelse kirjanduse hankimisele; juurde osteti 413 eks. erinevates keeltes raamatuid.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

2023.aastal täienesid Viimsi valla raamatukogude raamatute kogud 3 810 eks. võrra (1 044eks. võrra vähem kui 2022.a.) ja 3 071 nimetuse võrra (705 nimetuse võrra vähem kui 2022.a.). Raamatute juurdekasvu vähenemise põhjuseks on eelkõige asjaolu, et uut kirjandust ilmus 2023.aastal vähem.

2023. aastal oli Viimsi valla ühe elaniku kohta komplekteerimisraha 3,70 €, mis oli peaaegu sama suur, kui oli 2022.aastal. Kuid kui arvestada, et trükiste hinnatõus oli 2023.aastal enam kui 20%, siis uusi väljaandeid sai selle eest rahast osta vähem. Kohaliku omavalitsuse osakaal kogu komplekteerimise kulust oli 67 %, mis on märkimisväärne osa võrreldes riigieelarvelisest toetusest.

Kokkuvõttes lugejad hindavad vallaraamatukogu kirjanduse valikut heaks, mida kinnitab jätkuv lugejate ja laenutuste näitavude kasv.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika tellimused rahastati täies mahus KOVi eelarvest. Ka 2023.aastal täideti praktiliselt kõik lugejate soovid perioodikaväljaannete järele. Vallaraamatukogusse telliti 93 nimetust erinevaid perioodikaväljaandeid (2022.a. 95 nimetust), Pranglile 26 nimetust (2022.a. 36 nimetust), Püüsi harukogule 23 nimetust (2022.a. 27 nimetust) ja Randvere harukogule 33 nimetust (2022.a. 33 nimetust). Aasta jooksul lõpetasid ilmumise mitmed perioodikaväljaanded ja samuti ei olnud enam võimalik tellida Venemaal ilmuvaid ajakirju, mida loeti üsna palju.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviste kogu täienes 2023.aastal vähesel määral - 18 eksemplari võrra. Viimastel aastatel on auviste laenutamine vähenenud, sest muusika kuulamise võimalused on oluliselt laienenud.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

2023.aastal kanti Viimsi valla raamatukogudes maha 713 eks., 2022.aastal 1 027 eks. Viimsi valla raamatukogude kogude puhastamisega tegeletakse aastate lõikes järjepidevalt, siis seepärast puudub vajadus suuremaks mahakandmise aktsiooniks.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

2023. aastal hakkas tööle RFID UHF-i tehnoloogiale tuginevale lugejate laenutusautomaadile ja laenutusruumis olevale iseteeninduse tagastusautomaadile lisaks ka õues asuv

tagastusautomaat, kuhu saab teavikuid tagastada ööpäevaringselt. Tarkvara on tagastuskastidel oluline osa, mis loob raamatukogule ja lugejatele lisaväärtusi. Näiteks, raamat eemaldatakse lugeja laenutustest koheselt, kui ta on tagastuskasti jõudnud ning lugeja saab tagastuse kohta e-postiga kinnituse. Raamatukogu töötajatel on reaalajas info arvutiekraanil, millised raamatud hetkel tagastuskastis on ja millised neist on järjekorraraamatud. Tagastuskasti tühjendamisel ei pea töötajad raamatute tagastust enam infosüsteemis registreerima, vaid saavad need koheselt riulisse panna – see kõik toimub automaatselt tagastuskasti tarkvara ja raamatukogu põhiinfosüsteemis koostöös.

2023.aasta oli iseteeninduse tagastuskastide testimise aasta, mil tuvastati vigu ning korrigeeriti nende tööd. Raamatukogu külastajatele on iseteeninduse võimalused uudsed ning neid on vaja sageli nõustada. Iseteeninduse eelistena on lugejad hinnanud selle – kiirust ja turvalisust. 2023.aastal laenati laenutusautomaadiga 7 253 korda ja tagastusautomaatidesse tehti 19 777 tagastust.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Arvutite kasutamine on langustrendis; 2023.aastal kasutajaid 497 (2022.a. 508) ja kordi 1 1 253 (2022.a. 1 550). Külastajad eelistavad raamatukogus kasutada isiklikke sülearvuteid ja ainult teatud inimesed käivad peamiselt interneti kasutamise eesmärgil raamatukogu arvutites.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 6

Raamatukogu	Lugejad 2022	Lugejad 2023	Muutus (+/-)
Rahvark-d vallas kokku	17 495	19 224	+ 1 729
Sh valla keskrk	14 842	16 210	+ 1 368

Viimsi vallas jätkus raamatukogu kasutajate arvu kasv, peamiselt küll vallaraamatukogus (1 368 inimest), aga uusi kasutajaid lisandus ka harukogudesse (361), eriti koolides asuvates.

Tabel 7

Raamatu- kogu	Külastused 2022	Külastused 2023	Muutus (+/-)	Virtuaal- külast. 2022	Virtuaal- külast. 2023	Muutus (+/-)
Rahvark-d vallas kokku	196 476	225 841	+ 29 365	310 321	327 842	+ 17 521
Sh valla keskrk	166 348	201 232	+ 34 884	310 321	327 842	+ 17 521

Külastuste arv kasvas 2023.a. valla raamatukogudes 15%, kusjuures peamiselt toimus see vallaraamatukogus, kus külastuste arvu kasv oli 21% . Laenutuste arv kasvas raamatukogudes 12%.

2023. aasta TOP 10 laenutused (välja arvatud kohustuslik kirjandus). Viimane rida on laenutuste arv numbrites.

1. “Kus laulavad langustid“	Owens, Delia	144
2. “Lembit Ulfsak“	Epner, Eero	139
3. “Ma tahan Ma suudan Ma võin“	Dorbek, Mauri	121
4. “Rikas isa, vaene isa“	Kiyosaki, Robert T.	113
5. “Kuidas alustada investeerimisega“	Saare, Kristi	111
6. “Poeg“	Nesbø, Jo	93
7. “Ellen Niit“	Undusk, Maarja	93
8. “Kus lendab part“	Osolin, Olav	84
9. “Me algame lõpust“	Whitaker, Chris	84
10. “Minu elu armastus“	Walsh, Rosie	83

Kuna päringuid hakati hoolikamalt registreerima, siis näitarvud kasvasid, kuid jätkuvalt on küsimus, miks peaks päringuid registreerima, kui lugejate päringud on laenusprotsessi lahutamatu osa.

Tabel 8

Raamatu-kogu	Laenut-d 2022	Laenut-d 2023	Muutus (+/-)	Päringud** * 2022	Päringud** * 2023	Muutus (+/-)
Rahvark-d vallas kokku	208 090	233 185	+ 25 095	24 037	26 016	+ 1 979
Sh valla keskrk	182 032	184 984	+ 2 952	22 000	24 521	+ 2 521

4.3 RVL teenindus

RVLi näitarvud vähenevad jätkuvalt; 2023. aastal laenati RVLi teel välja 33 eks. ja sisse laenati 2023. aastal 16 eks. RVLi teel laenasid jätkuvalt Viimsi raamatukogust Saku ja Kiili raamatukogud.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

2023.aastal lisandus kogudesse juurde 655 nimetust (2022.a. 884) ja 797 eksemplari (2022.a. 1 093) uut laste- ja noortekirjandust. Mingil määral mõjutas see laste huvi kirjanduse vastu, kuid põhiosa laenutustest moodustab ikkagi kooli kohustuslik kirjandus.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 12

Rmtk	Lug-d 2022	Lug-d 2023	Muutus (+/-)	Külast-d 2022	Külast-d 2023	Muutus (+/-)	Laenut 2022	Laenut 2023	Muutus (+/-)
Rahvark-d vallas kokku	2 199	2 266	+ 67	34 592	48 927	+ 14 335	26 467	24 202	- 2 265
Sh valla keskrk	1 579	1 613	+ 34	22 521	24 727	+ 2 206	24 684	18 242	-6 442

2023.aastal laste lugejate arv veidi kasvas, kuid mitte oluliselt (+67 võrra). Põhjendusi on selleks mitmeid; täiskasvanud, kelle lugejate arv on kasvanud, laenavad kirjandust ka lastele või kasutavad õpilased Viimsi valla suurepärase kooliraamatukogude teenuseid. Püüsi ja Randvere koolides on koguni vallaraamatukogu ja kooliraamatukogu „hübriidid“. Peamine on siiski see, et lastel lugemisvõimalusi jätkub.

Kurvaks teeb, et langenud on laste laenutuste näitavud; valla kõigis raamatukogudes – 2 265 ja vallaraamatukogus koguni – 6 442. Põhjusi pole vaja kaugelt otsida; kooliaasta jooksul tuli õpilastel läbi lugeda aukartustäratav nimekiri kohustuslikku kirjandust ning mitmete koolide ja klasside õpetajad andsid lastele suvevaheajakski nn kohustusliku kirjanduse nimekirju, millest tuli läbi lugeda kohati kuni 3 raamatut. Siin on mõtlemisainet kõikidele – koolidele ja raamatukogudele ning teha rohkem koostööd kirjandusõpetajatega.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Laste lugemisharjumuse kujundamiseks toimus 5. juunist kuni 15. augustini 2023 taas Viimsi lastele suvelugemine, seekord 12. kord. Ka seekord ei antud lastele raamatukogus koostatud raamatute nimekirju, vaid pakuti teemad, mille hulgas lapsed võisid endale ise huvipakkuvaid raamatuid valida. Peamine, et lapsed loeksid vähemalt 5 raamatut, et saada lõpuürituse kutse. Suvelugemises osalejaid oli 80 (2019.a. 188 last). Kõige menukam kirjanik oli Martin Widmark sarjaga “LasseMaia detektiivbüroo”, populaarsuselt järgmine kirjanik Ilmar Tomuski raamatud, Jeff Kinney sari “Ühe äpardi päevik” ja Mika Keränen salaselts Rampsu juhtumid.

Suvelugemises osavõtjate arv on küll aastatega vähenenud, kuid meil on siiski plaan selle ettevõtmisega jätkata.

Vallaraamatukogus olid õppeaasta jooksul sagedased koolide klasside ja lasteaia rühmade raamatukogutunnid, kus tutvustati kogusid, raamatukoguteenuseid raamatuid jpm.

Koos Viimsi valla kooliraamatukogudega valmistati ette ja viidi läbi ettelugemisepäev, kirjandusmäng, lugemisprogramm „Lugemisisu“ jpm.

Püüsi harukogus viivad õpetajad meelsasti oma tunde läbi just raamatukogus, näiteks 7.kl. õpilased tutvusid Eestis ilmuvate ajalehtede ja ajakirjadega, 4.klassi õpilased emakeele rühmatunnis, kuidas kasutada ÕS-i jt. eesti keele sõnaraamatuid õppetöös jpm.

Alates 2022.aastast „kasvab“ Randvere kool põhikooliks; igal aastal lisandub 1.klasse, ja juurde tuli 2023.a. 8.klass, mistõttu Randvere harukogu olulisus koolile on kasvutrendis. Enamik õpilasi registreerib end lugejaks. Eriti usinad raamatukogu külastajad on 1. ja 2. klassi õpilased, kes mängivad lauamänge või panevad kokku puslesid. Sagedased on raamatukogutunnid, mil laenutamine on aktiivsem. Raamatukogu kasutatakse ka väiksemate gruppidega tundide läbiviimiseks: eesti keele tunnid venekeelsetele õpilastele, üks-ühele õppe erinevad ainetunnid, pikapäevarühma tunnid jpm.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused:

2023.aastal korraldati vallaraamatukogus lastele ja noortele mitmeid huvitavaid sündmusi: kohtuti kirjanike Els Heinsalu, Helen Käiti, Liis Seina, Kertu Sillaste, Jaanus Vaiksoo ja ajakirja „Täheke“ toimetusest Kadri Hindrikuse ja Ilona Martsoniga. Sündmustel osalesid Viiksi ja Haabneeme koolide õpilased.

Jätkusid laupäevased pere- ja jutuhommikud raamatukogu maskott Vimpsikuga (2023.a. 12 korda), mis muutusid nn rahvusvahelisteks/mitmekeelseteks ja sageli üsna ülemeelikuteks.

Püüksi harukogus kohtusid 2.-4. klasside õpilased kirjanik Ilmar Tomuskiga.

Väga meeleolukaks kujunes Viiksi valla koolidevaheline kirjandusmäng 2023, mis toimus koostöös valla- ja kooliraaamatukogudega.

Aasta viimastel kuudel, enne jõuluvaheaega toimus Püüksi harukogus „Suur muinasjuttude jõululugemine“, kus kahe kuu kestel õpilased lugesid Eesti rahvajutte ja muinasjutte, detsembrikuul jõulujutte.

Vallaraamatukogus toimusid mitmed huvitavad näitused, kuhu kutsuti koolide õpilasi kuulama asjatundjate esitlusi. Nimetada võib siinjuures Nikolai Roerichi Seltsi näitust „Sasha Putrya kaunis maailm“, rändnäitus „Taimetervis“ (õpilastele esines Põllumajandus- ja toiduameti taimetervise ja paljundusmaterjali osakonna nõunik Ülle Metsman), Eesti Tuletõrjemuuseumi rändnäitus „Päästja“, mil õpilastele esitleti Pirita Päästekomando autot ja päästjate tööd.

Eriti tahaks välja tuua Hong Kongi – Taiwani – Ukraina 2023 näitust „Võlumets“. Dufy Atelier des Musicians & Artists Taiwanilt korraldas õpilastele rahvusvahelise kunstikonkursi, kuhu saadeti ligi 600 tööd 15 riigist. Viiksi Raamatukogu kunstigaleriis oli välja pandud ligi 30 silmapaistvat ja auhinnatud tööd.

Vallaraamatukogus on juba mitmendat aastat eriti populaarsed mitmesugused tegevustoad, kus lapsed valmistavad midagi põnevat ja hiljem nende töid eksponeeritakse raamatukogus. Nii toimus 2023.aastal pääsukeste, pliiatsitopsi jt ning imelise Jõuluküla majade valmistamise töötoad. Aktiivset koostööd tehakse seejuures Viiksi Kunstikooliga.

Vallaraamatukogus käisid jätkuvalt koos robootika-, tüdrukute tehnoloogia ja mõttespordiring, kusjuures juhendajateks olid asjatundjad.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

2023.aastal jätkus Viiksi Pihlakodu hoolealustele vallaraamatukogus eksponeeritud näituste vahendamine ja raamatute laenutamine. Samuti käidi Pihlakodu hoolealustele kohapeal raamatuid tutvustamas.

Tabel 13

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	68	68	8

Tabel 14

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Viimsi Pihlakodu (näitused, raamatute tutvustamine)	10	35
Viimsi Päevakeskus (ülevalde vallaraamatukogu tegevusest, jõuluküla näituse jaoks majade valmistamine jms)	3	25

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

2023.aastal korraldati Viimsi raamatukogus 115 üritust (2022.a. 93 üritust), milles osales 3 891 osavõtjat (2022.a. 1 991 osavõtjat). Vallaraamatukogu on aasta muutunud arvestatavaks vabaaja veetmise võimalusi pakkuvaks kultuurikeskuseks, mida tõestab nii ürituste kui osalejate arvude kasv.

Näitustest võib nimetada alljärgnevad: Ungari Kultuuri Instituudi „Punkarid“, Ly Kaalma „Lingvistiline mets“, Lena Revenko miniatuurid, Ukraina noorkunstnike näitus „Valust valguseni“, Olga, Märt Rudolphi ja Priit Pärn „Viimsi Pärnad“, Siiri Sisask „Siin ja praegu“, Marianne Mikko „Tegus Sambia naine“, Marika Lekarkin „Õhtused pojengid“, Toivo Igo „Eevi ja Anu meeste maailm“, Aleksei Kornilovi retrospektiiv, Tiina Alver „Ühe telekunstniku tegemised läbi kolmekümne ühe aasta 1980-2011“, Karine Andrjuskevitsjute „Vanade raamatute elu“, Rein Meresaar, Arvo Sadam „Kahe mehe looming“, „Nikolai Roerich – teadlane, mõtleja, kunstnik“ jt.

Suurepärane koostöö algas Eesti Nahakunstnike Liiduga, kes eksponeerisid raamatukogu vitriinides näitusi „Eesti rahva ennemuistsed jutud“, „LE LION“, „Artur Alliksaar – boheemlaste kuningas“, „Tungal“, „Valge“.

Kohtumisõhtutel ja raamatuareteludega esinesid Rein Veidemann, Mudlum, Hanna Miller, Jaak Jõerüüt, Pille-Riin Purje, Hanno Ojalo, Inge Vallandi, Maarja Undusk, Marianne Mikko, Hendrik Relve, Igor Volke, Elme Väljaste, Heli Künnapas, Jaak Juske, Tiina Naarits-Linna, Askur Alas, Viivi Luik, Leo Kunnas, Taavi Kangur.

Regulaarselt toimusid Heili Sisaski kunstiajaloo loengud, Tiina Pargi reisiõhtud ja Eve Esteri kultuurifilmide õhtud. Kultuurifilmide õhtutel oli harukordne võimalus kohtuda kirjanike Arvo Valtoni ja Ülo Tuulikuga ning Ada Lundveri elulooraamatu autori Lea Armega.

Vallaraamatukogu saalis toimusid mitmed kontserdid, kus esinesid Peeter Kaljumäe, Siiri Sisask, Eeva Trei ja Sergei Pedersen, Fred Rõigas, Maire Eliste Muusikakooli klaveri- ja kitarriklassi õpilased.

Tihe koostöö näituste ja filmiõhtute korraldamisel oli Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsiooniga Eestis ja Eesti Ukrainlaste Kongressiga.

4.6.1 kohalikul tasandil

2023.aastal tehti koostööd:

- Viimsi, Haabneeme, Randvere ja Püüsi koolidega (ürituste reklaamid, esinejad ja osavõtjad üritustele, laste ettelugemisevõistluse jt võistluste kohalike voorude ühine korraldamine jms),
- ML Viimsi Lasteaiad (raamatukogutunnid, rk. üritused jms),
- ajaleht „Viimsi Teataja“ (ürituste reklaam, artiklid raamatukoguteenustest, rubriik „Raamatukoguhoidja soovitab“ koostamine jms),
- Viimsi Kunstikool (näitused, tegevustoad),
- Viimsi Muusikakool (kontserdid),
- Maire Eliste Muusikakool,
- Viimsi Pensionäride Ühendus (tegevustoad, bridžimängijad, jms),
- Viimsi Vallavalitsus (avalikud arutelud, koolitused raamatukogu ruumides jpm),
- Viimsi Vallavolikogu (vallavolikogu istungid raamatukogus),
- Viimsi Pihlakodu
- Viimsi Päevakeskus ja Viimsi Hoolekande

4.6.2 riiklikul tasandil

2023 .aastal tegi Viimsi raamatukogu koostööd:

- Eesti Rahvusraamatukoguga (raamatukogutöötajate koolitused jms),
- Hoiuraamatukoguga (Viimsi Raamatukogust mahakantud teavikute üleandmine),
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing (koolitused, kogemuste vahetamine raamatukogus),
- Eesti Lastekirjanduse Keskusega (raamatukogutöötajate koolitused jms),

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

2023.aastal aastal tehti koostööd: Tallinna Ungari Kultuuri Keskusega András Bánkuti fotonäitus "Punkarid", Ungari rahvusluuletaja Sándor Petőfi filmi- ja kirjandusõhtu; Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsiooniga Eestis ja Eesti Ukrainlaste Kongressiga Virtuaalnäitus "Muutumine", filmiõhtu "Culture vs War", filmiõhtu "Alistamatu Herson" jms

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

Vallaraamatukogus oli individuaalkoolituste peamine sihtrühm vanemaealised, kellele õpetati: sotsiaalmeedia (FB), Zoomi ja Skype'i, gmaili kontode loomist ja haldamist, RIKSWEBi kasutamist ja digiallkirja andmist ning Print In City konto loomist jms.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Peamised kanalid raamatukogu teenuste tutvustamiseks olid:

- Raamatukogu veebisait www.viimsiraamatukogu.ee, külastusi: 259 000, postitusi: 253
- Facebook, millel on 1 894 jälgijat, aasta jooksul tehti 248 postitust. Sisestati 120 üritust, mis jõudis 7 715 inimeseni.
- Instagram, millel on 681 jälgijat, aasta jooksul tehti 323 postitust.
- YouTube, uusi videosid ei lisatud, kokku vaadati Youtube'i videosid 432 korral
- Smaily.com, mida kasutatakse kord kuus lugejatele uudiskirjade saatmiseks, sündmustest teavitamiseks.
- Viimsi valla Kultuuriaken - <https://kultuuriaken.viimsi.ee/et> - teavitati kõikidest Viimsi raamatukogudes toimuvatest üritustest.
- Raamatukogu uudiste ja sündmuste reklaamimisel on oluliseks kanaliks ajaleht „Viimsi Teataja“. Samuti koostas Reet Kukk rubriiki „Raamatukoguhoidja soovitab“, kus jagas huvitavaid lugemiselamusi.

Avaldatud artiklid:

Kukk, R. Valgust täis kevadõhtud kutsuvad lugema. Viimsi Teataja 24 märts 2023, Leht 10

Kukk, R. Ühe elu mitu palet talvisel lugemislaual. Viimsi Teataja 20 jaanuar 2023, Leht 16

Kukk, R. Võta puhkusele kaasa hea raamat. Viimsi Teataja 26 mai 2023, Leht 15

Kukk, R. Valgust täis kevadõhtud kutsuvad lugema. Viimsi Teataja 24 märts 2023, Leht 10

Teemaa-Reinpõld, S. Tule Viimsi raamatukokku meisterdama! Viimsi Teataja 6 jaanuar 2023, Leht 2

Teemaa-Reinpõld, S. Suvelugemise raames loeti kokku 462 raamatut. Viimsi Teataja 8. september 2023, Leht 16

Valm, T. Käima läks põnev suvelugemine. Viimsi Teataja 9 juuni 2023, Leht 13

Valm, T. Raamatukogu loob positiivseid elamusi ja laiendab silmaringi. Viimsi Teataja 15 detsember 2023, Leht 2

4.9 Andmebaasid.

Kodulehe vahendusel pakutakse lugejale alljärgnevaid andmebaase: EBSCO, Digar, Ellu, Erb, e-Varamu, Vau, Arhiiviteabe virtuaalne uurimissaal VAU, Eesti raamatukogude e-kataloogid: ESTER, RIKSWEB, URRAM, Eesti trükise Punane Raamat I, Eesti Entsüklopeedia, ESTONICA. Entsüklopeedia Eestist, Viimsi valla kodulooline andmebaas, Eesti biograafiline andmebaas ISIK, Eesti kaasaegsed anekdoodid, Eesti kõnekäändude ja fraseologismide andmebaas, Eesti lühendmõistatused, Eesti mõistatuste esimene e-antoloogia, Eesti Rahvakalendri Tähtpäevade Andmebaas (Berta), Eesti rahvalaulude antoloogia, Eesti Rahvameditsiini Ravimtaimede Andmebaas (HERBA), Eesti vanasõnad, Keelenõuanne, Kõnekäänud ja fraseologismid, Rahvaastronoomia uskumusteaded, Rehepapp ehk rahvausundi ja muistendite andmebaas, VEPER - Väliseesti isikulooline andmebaas, Eesti tsitaatide andmebaas.

5. 2024. aasta tegevused

- Kujundada inimeste lugemisharjumusi, toetada elukestvat õpet ja säästlikku mõtteviisi ning pakkuda ligipääsu informatsioonile, teadmistele ja kultuurile.
- Luua kogukonnale mitmesuguseid võimalusi kooskäimiseks, huvitegevuseks.
- Tõsta vallaraamatukogu tehnilist võimekust: (uute töö- ja lugejaarvutite kasutusele võtmine ja muude tehniliste lahenduste juurutamine).
- Tähelepanu keskpunktis on laste ja noorte lugemisharjumuste arendamine mitmesuguste tegevuste ja sündmustega.
- Tõsta personali professionaalset, innovatsioonile suunatud erialaseid teadmisi erinevate koolituste ja õppuste teel.
- Hoida jätkuvalt tähelepanu keskpunktis Prangli harukogu uute ruumide ehitus Prangli seltsimajas.

Koostaja: Tiiu Valm

Direktor

Allkiri ..... /Nimi/

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Viimsi Raamatukogu	Märgipressi töötuba Randvere harukogus	20
	Märgipressi töötuba Viimsi Raamatukogus	10
	Hüpiknuku näituse lõpupidu	70
	Pliiatsitopsi töötuba	5
	Päasukeste valmistamise töötuba Viimsis ja Püünsis	21
	Animatsiooni töötuba hüpiknuku näitusest osavõtjatele	7
	Vanavanemate ja lastelaste laager, järjehoidja meisterdamine	7
	Laager Seiklusjutte maalt ja merelt, märkide valmistamine	12
	Infolaat, märkide ja pliiatsitopsi meisterdamine	7
	Lugemisisu tunnid lasteaedadele 4 korda	85
	Raamatukogutund 7. klassile	25
	Jõuluküla näituse töötoad kunstikoolile 3 töötuba	45
	Mängu- ja jutuhommikud Vimpsikuga 12 korda	144
	Kohtumine Kertu Sillastega	46
	Kohtumine kirjanik Liis Seinaga	53
	Kohtumine kirjanik Helen Käitiga	52

	Kohtumine kirjanik Els Heinsaluga	58
	Kohtumine kirjanik Jaanus Vaiksooga	64
Randvere harukogu	Raamatukogutund-1c-lemmikraamat	18
	Raamatukogutund – 3a	24
	Eesti kirjanduse päeva tähistamine 1.– 4. kl	215
	Viimsi valla Kirjandusmäng	39
	Raamatukogutund väikeklassile Periodika tutvustus	4
	Eesti 105 – raamatute väljapanek	8
	Raamatukogutund 2SR lemmikraamatu otsimine	7
	Raamatukogutund – teatmeteoste kasutamine 4. kl.	22
	Suvelugemise tutvustamine	18
	Eelkooli lastele ettelugemine	14
Püüsi harukogu	Kohtumine lasteraamatuillustraator Heiki Ernitsaga	67
	Kohtumine kirjanik Ilmar Tomuskiga	58
	„Suur muinasjuttude jõululugemine“	49
	Raamatukogutunnid erinevatel teemadel	62
Prangli harukogu	Viktoriin Kui hästi tunned eesti kirjandust?	4
	Jutuhommik 1.klassile	4

	Emakeelepäev – Kõik loevad	10
	Lastehommik – Tähtpäevad novembris ja mälumäng	6